

Kornis Mihály

SÓHAJOK HÍDJA (I)

a Napkönyv előtti hónap

Bennem vagyok én,
majd megnövök én,
esztendőre vagy kettőre csontváz leszek én!

Csontok vannak benne.
Milyen lehet?
Porcogós csontok.

Tudom a bajt. Megtestesítem.

A gettó olyan szó, mint a genny.
A zsidók sárgák. A kínaiak is sárgák, de természettől. A zsidók lélektől. A zsidólélek
sárga és gyanúsbarna, de ezt nem szabad mondani.
A gyébbarna a kínoztatás miatt alakult ki.
(De nem szabad mondani.)

Vasárnap délután, mikor a szüleim alszanak, lemegyek a Martinellire.
Csönd van ám a téren! Már a lépcsőházban is. Alvó lakók. A hallgatás. Meg az a
nehéz szag, a vasárnap szaga. Az utcán senki.
Csak a hőség –

S egyszer csak halk cigányzene.
Vékonyan, fentről, a magasból folyik ez a hang, mint egy ezüstér.

Az élet mint jelenés. Illegális, sötét, rituális.

Délutánra izgága lettem. Megyünk a zsinagógába!
Fetrengtem a szőnyegen, percenként kértem a papától, mondja a pontos időt, meg
vacakoltam a tengerészöltönyöm felső részének a gombjaival, az tartja a nadrágot, de
csináltatása óta rossz, mivel laza.

Ősz volt, lanyha kis esők, minek ehhez télikabát. Szokás szerint toporogtam a hall-
ban egy félórát, mire elkészült. No jól van. Elindultunk. Mellesleg érdekes volt, hogy

* A TÖRTÉNETÜNK HŐSÉ-ből, illetve a hozzá írt FOLYTATÁS-ból eredetileg kihúzott, majd megtartani még-
iscsak érdemesnek vélt szövegekből összeállított kollázs. Híd, amelyen most átbotorkálók a NAPKÖNYV első
kötetéből a másodikba. (A velencei Sójahajok hídja Casanova korában a bíróságot kötötte össze a börtönnel.)

a Papa a korához képest fiatalabb lett. Egyik kezében a kezem, másikkban az elefánt-csont fejű bot. Kicsit se csoszogott, inkább lebegett. És mintha bezárta volna az arcát. Becsukta.

Pedig én Istenre kíváncsi lettem volna amúgy.
„A Mindenható.”
Nem tehetek róla, hogy nincs.

Vagy csak nem jött el?

a temető

A napi temetési sorrend műanyag, cserélhető betűkkel, üveges szekrényben. Rápillantva felgyorsítom lépteimet, pedig minden temetőben van már...
Kirakják, mint a nyertes lottózámokat.

Anya megmutatta Olga orgonabokrát a nagypapa sírján.

Kicsit úgy mutatta, mint egy már-már meghatóan kedves, de pikáns viccet... Hogy tavasszal, kora nyáron virágzik a sír, mézes-illatosan, fiatalosan! Mert az a drága Olga, aki, minden héten kinn volt, látta, hogy a Tatai bácsi, főkönyvelő főnököm szomszédos sírjára a felesége orgonákat ültetett. Hát ez nagyon megtetszett neki. Mielőtt meghalt, ő is ültetett a Papáéra!

Skoda pöfög be a felgereblyézett plázsra.

Hattagú család ugrál ki belőle, ahogy a nagykönyvben meg van írva, horgolt kappedlis Nagypapa, bekötött fejű Nagymama fiatalos rössel, plusz Sörhas a volántól, hasán átvett vihartarisznyával, meg a vastag keretes szemüvegű, nagyszájú neje, Rendszerváltott Családanya, plusz a két gyerek, Dagi és Kuki. Megszállják a terepet. – „Te délre mégy, te nyugatra, én pedig északra, Elvtárs!” – Kinban vannak: ragyognak a kintől. Rendszerváltott Családanya csicsergő gumitalpúban, e hőségnyáron, mártírfaltól mártírfalig szaladgál, kapkodva. Erősen zavarja, hogy nézem, szeretné, ha nem volna szemtanú. A nagyszülők még mindig a kocsiból kászálódnak kifelé. Falusi népek, meg vannak szeppenve...

Ó, mennyire nincs kedve elbeszélni ezt a cirkuszt!

Nem találták.

Hangoskodtak, ráverték a kislányuk kezére, úgy tettek, mintha ez itt afféle kirándulópályaként volna, de nem hittek benne, még ebben se hittek. Rohantak, megjátszották a vadászt, a nyulak. Végül valahogy megtalálták a neveket, akikért kiszaladtak. Az asszony megtalálta, bekattant neki végül... „Megvan! Nem ezek azok... Pillanat! Nyomon vagyok. Ne állj elém!”

Átsereglenek oda.

Lila fényű kora délután, hazafelé.

Puha úttest, néptelen belváros. Tigrisként ugrik le az égből a here forróság! Állott szemét szagú lépcsőházunkban felkevergek rántothús-illatú lakásunkig, a konyhaasztalra csapom a rétescsomagot. Látom a szemén, érti, nem tudnám elmesélni a temetőt. Hát hogy vagyunk, hogy így vagyunk – rántott hússal a világvégén?!

A tévében Szomália.
Ne nézz oda!

az élet íze

Koszhabos forgalom, széltében-hosszában.

A Medusa tükörbe néz! – – – Itt néz bele épp. – – – Öcsike, ne takard el!

A Megnevezhetetlen befogta a szemüket idejekorán.

„Tisztelt rendőrség, ich bin bűnöző, gyere, fogjál el, a tiéd vagyok!”

Mindig a gyerekeink ölnek meg.

Ha valaki bátrabb, mint a képzeletem, csodálom.

A kígyóknak általában igazuk van.
Ami a hosszú élet titka...

Krumplicukoríze van a múltnak, különben ugyanaz.
Az illatok jobbak, az árnyékok szebbek, de ugyanaz.

Káprázott és hunyorgott, majd lehunyta két szemét – akár az ég! – ez a műsztagóg!

A Kádárban

Mintha őrlőfogak alatt
a világ gyomrában, ködök közt
rossz sejtelmektől kísérve, de azért családiasan
az önnön megsemmisítésére
várakozó közönség

Őszült.
Az ős Kádár-beli beköszöntének leírása.
Vagy csak egyszerűen zápor kerekedik.
Akár a valóságban.
Hol?!

Vár a sorára, és eszi a bánat.

„Lelazulok, kieresztek, mint a leves színén a zsírkarikák. Sárga remegések, az erőm. Öröklétem Pesten. A költők túl sokat hazudnak. Skajah. Egyre táguló körökben mohó kis végtelenségem létszűrőcső zaja. Aki vagyok. Elmázolt kékségek a szemében. Tabor Amorfheus habzsolva beleájul a link percbé, ha adódik. Ezt kell ábrázolnom. Nebich. Például evés közben.”

Füledt nap a nyár közepén, heve torlódik, végre evés közben megdöndül az ég: zsiros hályogú esőcseppek az aszfalton az üzlet előtt. Látod? Öregsünk, barátom! Öregszik az év meg az ég! Esőszürcsölvé napsütötte kanális a Klauzál tér sípcsontraácsai alatt. K. úr, a főpincér sarkig tárta a gomolygó kifőzde ajtaját, mégse jön az Ájer. Ma külföldön kószál, úgy látszik...

Izzadságomban fürdöm reggel óta!

Még záporban is tüzes hőség van erre! Gyötrött képpel mustrálta az újonnan betödulókat. Későn érkezett, egykor, akkor már tömeg van, tudhatta volna! Már az asztalok közt álldogálnak a környéki tisztviselők, akárha árnyak a Léthe szürke partján. Ideiglenesen állnak, ülőhelyre várva, itt is üresedésre várva. Springerné a szeretőjével, a Természeti és Tudományos Kiadóból, kofák és egyéb kiskereskedők, fröccsöntők, színészek... Állnak. Csakhogy ettől ő nem tud lustálkodva enni, ahogy kell, falatozás közben szórakozottan újságot olvasva, s nyugalmasan a szék alá bőfögni, szatírmód...

Szeretett itt enni.

A főpincér, „Kádár úr”, „magának megsúgom, az nem én voltam!”, nem fogad el borraivalót, csakis régi ismerőstől! („Havertól.”) „Adja a lányoknak, kérném.” Piros-fehér kockás asztalpedórok. Szódásüvegek a szódagyárból, az ötvenes évekből. Kiadós adagok, fillérékért. A falon dedikált fényképek, szalonkeretben: „Tabányi Mihály, harmonikaművész”, „Köszönettel az itt elköltött ebédekért! Pálfai Emese!”, „Ruggiero Ricci for Tibor – Bravo!”, továbbá Elvis Presley magyar származású ismerőse, amint Elvis csontraézeget a nyakába csimpaszkodik. Ez is olyan röhejes: Gonosz Presley a Klauzál téren, Marcello Mastroianni társaságában a falon; „sóletet ettem Pesten!” – és más efféle banálisok... Tapétázva lett velük a spriccfal. Ártatlan hely. Picike, mégse étel-szagú igazán.

Van itt még egy őzagancs is a falon.

Minden van.

Prima.

Tarkója levét a tenyerébe törölte.

...és máris folytatódhat a logosz háborítatlan örökléte!

Ült sértetten a tömegben, mint szokott, az asztalánál.

„Mert mikor ez a rumli van, hogy már az összes asztalok közt állnak, és a feje fölött fesztelen zavarognak a tolakodó vendégjelöltek, ötvenek és százak, s mind arra várnak, hogy harmad-negyedmagukban egyazon asztalhoz ülhessenek le az öklömnyi helyen – amely az enyém, én fedeztem fel magamnak! –: hát kiborulok, valamint egy szakajtó ruha.”

S riadtan próbál belenyugodni, hogy sajnos későn futottam be, és most már mindenki egyszerre van, megint egészben fogom lenyelni a húst! Keserűn bólogat maga elé, rángatja a székét, rugdossa a csomagját, végül véletlen elábrándozik, feladja a rendelést – holott már rég csak dúltan felugrani óhajtottam volna mindössze!

De akkor már nem lehet elmenni se.

Akkor az jön, hogy vár az ember, vár az életes hónaljak alatt, hosszan szenved a libáért! S mind többen özőnlenek. Áradnak a környéki torkos tisztviselők, handlák, eltorlaszolják a járatokat, elsötétül a két kis félszobácska... De így már nem is kell akkor!

Négyesbe ülök, nahisz.

Negyedórája ült már, a falhoz szorulva bicebóca székén. Csatakosra izzadva várta tányérhúsát a kigőzölgésektől félhomályos teremben. Gyűlölte magát, de ez most mellesleg. „Ősrégi szomorúság, amely nem békévé – ingerült bűvá olvadt. Lehunyta a szemét. Őszült. Az ősz Kádár-beli beköszöntének leírása. Vagy csak egyszerűen zápor ke-rekedik? Mint a valóságban” – gondolta vázaltszerűen, és jó, ebből vette észre, hogy a kitámasztott ajtó előtti kíméletlen napsütésben vadul s érthetetlen zuhog az eső!

Mégse mozdul senki.

„Setét testek gejzír-gőzölgése a bejárati ablakfal ellenfényében, akárha, igen, a Seolban, Léthe fénytelen mezőjén, a kamalokai Köztességekben, üresedésre várva, ideiglenesen...”

Csak most tudatosult benne, hogy itt van.

Felállt, tekergette a nyakát.

Ámult a váratlanul támadt kép sejtelmes szépségén: az ablakon túl a napsütés orosz-lánordítása, amit a zivatar szapora-kövére golyói luggatnak. Az izzó égből zuhantukban forrón párolognak a cseppek. Eső-örvény porzik a nyitott ajtó küszöbe előtt, befelé és felfelé szállongó gőzrongyokat szaggat elő magából, átbukdácsol a küszöbi forgalmi dugón, ettől azután mi is feketesárga árnyékokká válunk...

Monarchiás félsötét.

Morgó, feltorlódott lélektömeg-csorda.

Az arcukat persze nem látni.

Ez a tempó erre: a Hátha.

A Csakazértis. A Mit Lehessen Tudni.

Houdini szabadulóművész szülőhelye, egy kései korban.

Még hevesebben forgolódott, a tányérszomszédok fölé magasodva nyugtalanul, mint valami közönség előtt témát fürkésző, kelekótya utcai festő, mígnem egy gőzölgőve még itt lebegő, előző hátsó gondolata eluralta a képzeletét: „mindenki egyszerre van”.

Hát persze.

A helyére zötytyent, és eligazgatta hasikáján a trikót.

Meg volt elégedve.

Mindenki egyszerre van. Hogy ez mítoszokban milyen gazdag dolog! Gyors mozdulattal felmetszi a tályogot: no, hát itt vagyunk. Eszegetünk, várakozunk. Nemcsak

úgy értve, hanem úgy is! Mert ez nem Beckett unalmas rögtönsemmije, hanem a vághíd apoteózisát közvetlenül megelőző tizedmásodperc. Fémesen csikordulnak az egymásba forduló önzések, az izzatag árnyékok, gejziringózós félelmek. „Esztétikus.” Megtörtént a vég, már csak átélni kell.

Azt gyakoroljuk!

Úgy pillantott a kuncsafti tömegre, mint megfizetetlen színésztársaira.

S már ejtette a poklot (is).

melegfront

Emlékeit úgy dobta el magától, mint pólyás a csörgőjét.

Kifelé tódult, a többivel. Talán még nem ébredt fel egészen, de arcáról a bocsánatkérő, félszeg-bús színészmosoly leolvadt, kifelé nyomakodván. A szokásos, értelmetlen törtetés lett úrrá a kedélyén. Derék alatt, kézzel ütött, persze mintha csupán himbálná magát...

Ott, a babakocsiban – óh emlékszem! – széleskalapú Apám komoly éjkék szeme rajtam mellette hetyke galambtollas kalapka, Anyám vidor-fiatal arcoskája, a legszebb, tologatnak a Váci utcában záróra előtt ez, amit ma álmodtam, a naiv ringás, reggelként észlelt alkony kékellő-szürke valóság mint vattapuha háttér, keserű kávéillat benzinszag, autószag, a nappal nyikorgásai, járókelő-hangok és délelőtt, kihalt komor utcák, szűk vasárnapi hangulatban a rend naptalan fenyegetései, nézhettem az ablakcsillogást az esőben, hallgattam a szélcibálta ágak neszeit – és jöttek a félig lehúzott ablakon túli szélvihar alattomos macskapofonjai!

A démonom mindenesetre figyelmeztet, kérlek, szeggyed össze magad, Bélám, óra van, csengettek, ne táccsad a szád, csak egy tartatik meg, a többi vettetik a külső sötétccsére!

Lejeleznek némi fáradt bűnre készséget, kölcsönösen megrendelésre számítva, de inkluzíve alibi-szolgáltatás is ez, a 7-es buszon. Őlj meg, ha kell. Navigare necesse est, te faszszopó, nem igaz?

Az ócskábbja, a túlélő-jelöltek...
Amilyen vagyok, ha nem írok.

„Mindig ugyanazt akarom.”

A robotba tolakvó posztvadak által.

„Na szervusz”
most még a dzseki, meg a ronda sapka, az eső miatt

„mi bajod?”
„semmi”
és nem magyarázta meg neki
csak megmutatta a szeme őrzöngését
amikor pusztit adott az ajtóban:
hadd sápadjon bele.

Minek gyereket? Botlóaknál elé?
Újságfotó: jugó katona, a hasán fekszik, a szeme kimered rémületében. Épp a vi-
rágálcás botlóaknál helyezi a földbe! (Leszopátják magukat a megszállt városok nagy-
anyáival.)

„Metró-ország, a piszkos óceán.”

És utána még hosszú ideig képtelen volt abbahagyni az üvöltést.

Ilyen jiiiiiijzzzzzzjjjhhhhhaaaaaa
volt ez, sokszor egymás után, folyamatosan.

Valaki

Leigázott. Eléggé kicsinált.

Van, aki itt lakik, időnként szellőztet...

Muszáj.

Németh László például majdnem szemben lakott a sikollyal.

Valaki csak lakik abban a lakásban ma is.

...kutyákat engedett szabadon a hatalom, hogy ritkítsa a fal mellé hugyozókat, sőt kutyákat nevezett ki a hírközlő szervek élére, vasketrecben született, túfogu boldog-
talanokat, ám az anarchia közben elérte ama fokot, amelynél már a harapás is túl koc-
kázatossá vált: a harapó-fél éppoly könnyen beledögölhetett. Gondoljunk a vér útján
terjedő pestisre!

Ezek olyan emberek, itt a világon, hogy az állat szerintük nem hal meg, hanem csak
megdöglik. Mivelhogy „nincs lelke”. Nem csumizza az Istent, képtelen rá. Ez a difi.

Mindig azt hiszem, hogy csak én megyek előre, csak bennem nyílnak új földek és
egek, míg a többiek ott maradnak, ahol egykor, s olyannak, amilyenek fiatalságom-
ban láttam őket, amikor utoljára figyeltem rájuk. De nem...

Egyszer csak megfordult, mint a szél.

Tanga idő, keskeny leszivárgás.

Isten a gyomorban van. A szívben lángol! Az ágyékban.

A papok felbőfögik?
A többit le se merem írni...

Most ugrok egy nagyot. Mintha ördög volnék!

Azon nem lehet segíteni, hogy Isten nincs. (Fő, hogy megpróbáltuk.)

Minden Auschwitz felett kék az ég.

Jó az idő, ha akarja, s amikor neki tetszik.

A rejtélyes napfény mindegyre átjárta, keresztüldöfte, melengette az arcom.

Szoktam ilyen lárpurlár kör-svenkeket csinálni: átismételni a tragédiát.

és az eső nélküli vihar zúgásában fel-felugrálva
elordítottam legsúlyosabb főpapi átkaimat
magamra és rátok
hogy halott a szeretet
a kurvaanyátok

Rám csapott, mint ölyű a nyúlra, s nagy szárnyait alig libbentve elragadott.

Kis Málnát keményen lenyomni, mondjuk egy íróasztalon, nem kérdezni semmit, levarni, a tarkóját harapdálni, befogni a párás feneke alá, hogy fájjon kicsit, döngjön az asztallap, a melle hegyét fényesre szopni, amíg már nyávog és két kézzel markol a hajamba, görcsben ölel a lába, korgó hassal élvez –

Kézen fogva viszel be a Naphoz
süt a nap, lágy a víz
nevetgélünk
ugye apa csak lotyogunk befelé
mint óriáshal torkába a horogról leázott, buta húsdarabok
kinn vár Nap néni, tűkön ül, nemigaz, vékony aranytűkön
ez a magyar nyáriverlőség, langyosvíz fölötti győztes hadonászat, hosszú
locspocs

fussunk! anyu! apu! durranjanak a talpunk alatt a hullámok!

mikulás

Egy reggel kinézek az óvoda ablakán:

hát hull a pelyhes fehér hó, mint a dalban. S pillanatok alatt mindent beborít, a Fővárosi Tanács udvarát, a hámlófekete vaskerítést, a talapatokról ledöntött, Horthy kori, elátkozott mészköfejeket a kertben...

Szúrós-tar ágak a dér fenyítette Károlyi-kertben
a járda hártajegét sarkára állva töri – – –
csoszognak némán, rozzant cipőikben, a latyakban
a táborlakók

szárnyak suhogása
izgatott-kávésötét világ
presszócskák

izgatott zümmögés
beleveszek a hamuszürke lámparagyogásba

váratlanul szóltál
Mityukám, miért nem teszed ki a cipőd az ablakba?

szárnysuhogás
sejtelmes villódzás, varázslatos belvárosi homály
belekapaszkodom a tintakék gyapjúkesztyűdbe – – –

Egyszer láttam Téliapó Mikulást
délelőtt a Városház utcában
a tetővel egy magasságban kopogott, az ablakokon bekopogott sorba
fényes nappal, vattaszélű-vöröskapucnis palika, piszkos-ősz szakállú
alkoholista kinézet
de csizmája is volt! – az a fémhegyű!
olyan klafa fogaskerék-sarkantyús
közönyösen rugdosta az ablakokat
itt-ott behatolt
és párkányra döntött a hátizsákjából ezt-azt
de mintha unta volna
pont a levegőút közepén rostokolt a szánja
„szétosztja a maradékot! jószívúségből? elkésett?
vagy kifejezetten utálja a gyerekeket?”

Nem mertem még egyszer fölnezni.

Mert van, aki már reggel beteszi a két ablak közé a magas szárú cipőjét!
(például én)
sőt, már hajnalban
lázás képpel elhúzva a függönyt
ablakot nyitottam kicsit szégyenkezve
hátha látják
„ki?”
és a két üveg közé reszkető ujjakkal tömtem be a
bakancsom föltétlen
„szétnyomta a betét, így több mogyoró fér be”
de nem mertem többet csak

a papucst még, meg a hócipóm is!
„az nem szám, úgy is teli van magával...”
mind a kettőt, meg még kettőt, meg még egy páratlant is...
hátha!

Nyikolaj Szergejevics Mikulás
Nagy Szovjet küldötte, borvirágos arcú csirkefogó
bohócféjű, odadörgölődtél az elvtársakhoz
még a Nagy Polgárháborúban, okala Jenyiszej
kulák-bojárok ellen házbizalmi, gyégyuska eh tú
megszolgáltad a kiküldetést
vidám-véres apóka
vörös köpenyben hejjehezva éjjel
szőrmés kulacsból iszod a bűdöspálinkát
és suttyomba
szürkületkor a szőrös kezeddél
a gyerekszobai ablak üvegén átnyúlva
szétszórod a párkányokon a bolti szajrét
kipakolsz, nincs kivétel, bassza anyját
népfront van zsákodban minden jó
fálnak szorulva néztem a hónom alól ébren

— — — csak néztem, ahogy a kiscsoportos elvtársak kizabálják a vörös zacskójukból a legjobb dolgokat. Mert behozták, csörgették a vörös celofánt, mélyére kotorva előhalászták a karamellát meg a pusszedlit, az émelyítő habcsókot, mely a nyelvre olvad, és cserélgették egymás közt, hogy te mit kaptál, ez tejdropsz, dunakavics, frutti, kakaós kocka, grillázsos, vigyázz, jön a Gyöngyi néni psszt

Ködös ég, sár, ó, estalkonyi Pest!

Sok kis fekete rossz ül a virgácson.
„a Zördög bújt belé!
a Zördög bújt belé!”
(Gencsy Sárít hallották)

ez meg a Mikulás bácsi? az Öreg
és van benne valami? az Öregbe
vagy üres?

Üreges sír.
Szarcsoki.

Az ablak előtt hullámzott a sárga csipkefüggöny.

Míntha bujkálna valaki mögötte. Forró radiátorok, gyerekszag. Puha kínok, halk, éjjeli világ, nem lehet elmondani. Kudarc kudarc hátán végig, éjszaka! A kékesfehér ég hajnaltájt aztán megreped, puhán szétnyílik, mint egy ífi vivó térdkalácsa egyszer, a BVSC-ben... Hihetetlen csapat rebben ki belőle, isteni batár a felhők közül, nagy

agancsú szarvasok húzta ródllitaxi az égi hóban. Hujjázó vad krampuszok karéjában üla Fehérszakállú Télisten, rettenetes vasvillák közt. Mögötte áll a Medve, másik oldalt a kék hajú Szűz, bánatába beleőrült nő, lángot vet a szeme! Megijedek, hátrakapom a fejem, mint aki bokszol, úgy lesem ki: a ródli platója cuccoktól púpos! Tonnányi táblacsokoládé, meg csilingelő papagájkalitkák, aranypartvissal átszúrva, és vattacukor-bálák, meg dióízű álom-szeletek, angyalhajak tengere, mint ponyva-takaró, és kockás flanelingek halma a legeslegjobbknak, továbbá franciaredőnyös fa tolltartók is, cirregve! Élet és halál, le-lepotyogva, nem számít, van akármennyi...

Jönnék!

Ezek a majomarcú vihogók, a villogó szemecskék...

Körben, feszülten, bármi rosszra ébren, nevetve a fekete szőrű népség. Megégtek. Tűzvörös a szemük, ráng a drótvékony karjuk, élnek, pedig holtak. Rosszak. Áthajolnak az Isten vállán, cincogva szidják a keresztényeket, gúnyolják a néniket a templomban, gondolom, hogy minek imádkoznak. „Mindből kő lesz, füst lesz, és föld” – sutyorognak a Szent Pár fülébe – „senki se érdemel ajándékot, kihányják a napot, beleturkálnak, nézegetik a rohadtak, kotorgatják a feleslegüket!” ---

A kormos bolyhaik. A csintalanságuk.

Kínhalál!

Sikongatnak, mint kismajmok a tűzben!

Sose mertem igazán megfigyelni. De a szívembe, mint a kulcsos korcsolyám éle a Millenáris jegébe, beleolvadt a bődületes látvány, surrogva: részeg Mikulás bácsi a Városház utca felett! Szépen kikarcolja az utcasarki kanyart!

karácsony

Tudjátok-e még az iskolai hajlításokat?

A ruszki bárisnyák torokhangú csicsérgését utánzó, mackóruhás osztálykórus szomját, az utolsó óra végén?

Honvágytól epedtünk, bárha dalolva

és sivatagi-száraz türelemmel vártuk, engedjenek haza végre –

– szóval, úgy december vége felé, abban a sötét hidegben, az ónos szitálásban, mikor már tudom, hogy megint közepes lesz a félévi bizonyítványom, vagy még közepesnél is rosszabb, két egész kilenc

A kirakati Röltex Rózsi cérnavigyora ilyenkor –

No hát mi volt az iskolában, kisbogaram?

Álldogálok az Óra-Ékszer-kirakat előtt

kis genyó

színes szerpentinszalagokkal tekerték be a ruszki vekkereket, de miért

minek ezek a rikitívörös díszek
zsibbad az arcom bőre a hidegben
rosszkezdvűen zihálok
pedig már leráztam üldöző osztálytársaimat
viszont nem tudom lerázni a csalódást
hogyan olyan vagyok, amilyen
írni se tud, számolni se tud
veri a tornatanár

Vigyorgó kirakatok, sár, villódzó, esti kussok.
Este fess a pesti nő, ha picike száját festi ő.

Most felmegyek, telehazudom a lakást a kisgyerekségemmel, egy kis csókolom, egy kis hadd üljek az öledbe, és hadd fogdossam az öngyújtód, hadd hallgassam a beszélgetéseket, amíg feketéztek. Beszéljétek meg a dolgokat! A zöldköves pecsétgyűrűdbe bújok. A nyakkendőd szeretnék lenni. Egy cetli a töltőtollad alatt. Vagy a kockacukid, amit félretettél. Egy ilyen vacsora előtti, felszínes megbeszélést, hogy közben nagyra táthassam a szám.

Jól áll a hajad, fodrásznál voltál?
Hát kérlek, ezt most leadom, standepityere.
Hallgass ide! Ilyet még nem láttál, de nem is szagoltál...
Ne mondd. De igen. Komolyan? Más. Belgrád.
Ma az ebédszünetben a Sáringer né fádul odajött.
Szóval és tett-vel, kis kartársam. Lesz még szőlő.
Lesz még új kenyérgyár. Jó a Házy Böske abba
az új ízébe! Érzem a szívem, anyukám. Passz.
Felfelé a lejtőn. Ide hallgass! A Szalkai Pipi...
Na erre bekapok egy Belloidot! Vismájor.
Fokhagymával kéred? Ne izgass. Puszi.
Mi a túró. Elkísérhetem? Süssünk neki
krumplit, héjába. Cicvarek, vajjal kell?

Elbújtam.

- egy db. liba, 6–7 kgr
- zöldség, fehérrepa is
- egy db. ponty, uszkve 2 kgr – *nem élő!* –
- Schön bácsinak Otkologne (pipás)
- Erzsinek popsi-párna
- 20 dkg kakaópor
- 1 + 1/2 kgr burgonya (rózsa)
- 2 × 10 dkg teavaj
- két zacskó prézlicsek
- 1 doboz Liga margaret
- magamnak: pitralon, fejkefe, fésű
- gesztenyemassza!!!

A nagycsarnokban

„– Jössz?”

Az ágyam fölött állsz, talpig bőrkabátban, széles karimájú Humphrey Bogart-kalapban, türelmetlenül, mint egy anyagbeszerző, furcsán nevetve, virradati ötkor. Nagy kezed a szájamra teszed, ébredjek.

Hajnali az arcod.

Arcszesz-köd ülte, zöldeskék férfipofa.

– – –

A lépcsőházban sietősen kibontjuk szárnyainkat.

Busz-dudák recsegnek, gyanúsán száguldó fekete Pobjedák fölfreccsentik a járdára a jeges koszt, de mi már mindennek fölötte vagyunk, toronyiránt repülünk, a régi belváros szűk utcái felett a Dimitrov tér felé!

A házak kékek, épp csak látszanak...

Lapostetők sikongó kátránypapírijai.

Lifegnek.

Elkészt melósok csapatostul a szélben, csattogó aljú lódenkabátokban. Villamos-lépcsőre kapaszkodó öreg nők, szatyorral, dugóhúzóként pörögve lefelé az égből! Rongyos népség. Tócsa-arcú tisztviselők. Kerülgetjük a kéményeket, fázós szárnylibegéssel, reszketős-álmosan. Mennyi gyűlölet kavarog a szélben! A munkásság dühödten ébred, mert munkába kell mennie, de még van ereje. Az ember kiálthat is, úgyse hallani, a hódara betömi a szád, kartárs.

Sötétkék pillanat, majdnem fekete.

– – –

Általános állatsírás, zöltségzag.

Tülkölő platókon, kipirult piaci legények a féldisznó-hullahalmokon!

Este hat óra.

Fekete karácsony azt jelenti, nincs hó. Járdaaszínű a város. Meglapulnak az utcák. A rendőrség kezéből kicsúszott a helyzet, angyalok várhatók. A villamosok sikoltozva remízbe rohannak. A rádió megkukul.

– – – belezokogok a megfajtott város nyitva felejtett szájába...

(Folytatása következik.)